

Relevancia v interpretácii

Na úvod by bolo vhodné zorientovať sa v pojmoch relevancia a interpretácia, respektíve predstaviť ich slovenské ekvivalenty. Relevancia znamená dôležitosť, závažnosť, častokrát sa v bežnej komunikácii stretávame s adjektívom relevantný, čiže dôležitý, závažný, podstatný, rozhodujúci. Interpretácia má niekoľko významov, preložiť ju môžeme ako výklad, objasňovanie, vysvetlenie, rozbor (textov, zákonov, umeleckých diel,...). Ďalej sa tento termín používa na označenie spôsobu podania alebo stvárnenia umeleckých diel, najmä teda dramatických, tanečných či hudobných.

Interpretácia, teda to ako si my sami istým spôsobom vyložíme to čo vidíme, čítame, počujeme, je ovplyvňovaná mnohými faktormi, ako náš vek, vzdelanie, sociálne zabezpečenie, náboženstvo, ... Preto je dôležité (relevantné) uvedomiť si, že každý človek môže pochopiť tú istú vec absolútne inak. Príklady môžeme vidieť napr. v modernom umení, keď jedna osoba vidí v Pollockovi génia storočia a druhý ho môže brať ako alkoholika, ktorý len frkal farby na plátno. To, ktorý názor je ten správny nemá nik z nás právo určiť. Na druhej strane sú situácie kedy je otázne nakoľko môže byť interpretácia subjektívna. Pokiaľ ide o interpretáciu zákonov, v tomto prípade sú mnohokrát v hre obrovské majetky, peniaze aj osudy ľudí. Aj v každodennom živote je interpretácia dôležitá, interpretácia istých spoločenských pravidiel, ktoré nie sú obsiahnuté v zákonníku alebo ústave no sú podstatné pre fungovanie spoločnosti. Morálke, etickým pravidlám sa postupne učíme od našich rodičov, spoločnosti, zisťujeme čo sa považuje za správne, dobré, čo za zlé, neprimerané, prirodzene počas nášho dospievania. Aj keď sa v dnešnej dobe stane, že čím vyššie postavenie niekto dosiahne, tým viac morálnych zásad stráca (viď politika).

„ Interpretovať text znamená vysvetliť, prečo tieto slová môžu robiť rozličné veci (ale nie iné) tým, ako sú interpretované. Ak by nám však Jack Rozparovač povedal, že to, čo urobil, urobil na základe svojej interpretácia Evanjelia sv. Lukáša, mám podozrenie, že mnohí čitateľsky orientovaní kritici by boli naklonení myšlienke, že čítal Evanjelium sv. Lukáša trochu zvráteným spôsobom. Predstavitelia ne-čitateľsky orientovanej kritiky povedia, že Jack Rozparovač je šialený maniak.“¹

Otázkou teda je do akej miery môže byť interpretácia v týchto prípadoch subjektívna. Kedy sú nevyhnutné rôzne pohľady na vec, kedy sú zbytočné a kedy musí byť jasne dané čo je protizákonné a nehumánne.

¹ zdroj: Interpretácia a nadinterpretácia